

חוק עזר למזכרת בתיה (עגלות), תש"ל1969-

פורסם: ק"ת 2470, תש"ל (23.10.1969), עמ" 332

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 22 ו-23 לפקודת המועצות המקומיות, וסעיף 77(א)(3) לפקודת התעבורה, מתקינה המועצה המקומית מזכרת בתיה חוק עזר זה:

פרק ראשון: פרשנות

הגדרות

- בחוק עזר זה-
"עגלה" - כל אמצעי הובלה הנסחב בכוח בעלי-חיים, למעט עגלה או כרכרה הבנויה להסעת נוסעים;
"אורך כולל" - המרחק בין הנקודה הקיצונית שבחזית העגלה לנקודה הקיצונית שבחלק האחורי, כשהוא נמדד בין שני משטחים העוברים דרך הנקודות האמורות וניצבים לציר המרכזי;
"גובה כולל" - המרחק מפני הדרך עד הנקודה הגבוהה ביותר של העגלה כשאינה עמוסה, לרבות כל מיתקן, מכשיר או דבר אחר המחובר אליה דרך קבע;
"זמן התאורה" - זמן הלילה וכל זמן אחר שבו הראות לקויה מחמת תנאי מזג האוויר;
"ייצול חיבור" - מוט ברזל או עץ המחובר לעגלה בטבעת, המשמש לחיבור שתי רצועות עור של הרתמות אליו;
"ייצול היגוי" - מוט המשמש להיגוי העגלה;
"לילה" - פרק הזמן שבין סוף רבע שעה שלאחר שקיעת השמש לבין תחילת רבע שעה לפני זריחתה;
"משקל כולל מותר" - המשקל העצמי של העגלה בתוספת משקל המטען שבה, כפי שהותר על ידי ראש הרשות המקומית לעגלה הנדונה;
"משקל המטען" - משקל המטען שהותר לשאתו בעגלה בתוספת משקל הנוסעים;
"נעלי בטחון" - כפיסי עץ או מתכת בצורת משולש ישר-זווית המיועדים למניעת הזזתה המקרית של העגלה;
"סרן" - ציר או מערכת צירים המורכבים לרחבה של העגלה, הנושאים גלגלים המעבירים את משקל עגלה על פני הדרך;
"עובר דרך" - המשתמש בדרך לנסיעה, להליכה, לעמידה או כל מטרה אחרת;
"רוחב כולל" - רחבה של העגלה כשהוא נמדד בין שני משטחים אנכיים מקבילים העוברים דרך הנקודות הקיצוניות של העגלה משני צדיה;
"הרשות המקומית" - המועצה המקומית מזכרת בתיה;
"ראש הרשות המקומית" - לרבות אדם שראש הרשות המקומית העביר לו בכתב את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן;
"בוהן" - בוהן שניתנה לו תעודה מאת הרשות המקומית לבדיקת עגלות ובחינתן;
"תושב" - אדם שמקום מגוריו או מקום עסקו בתחום הרשות המקומית.

פרק שני: מתן היתר

היתר לעגלה

- (א) לא ינהג אדם עגלה בתחום הרשות המקומית אלא אם יש לו עליה היתר בר-תוקף מאת ראש רשות מקומית.
(ב) לא יינתן היתר אלא למי שמלאו לו 16 שנים.

בקשה להיתר

- תושב הרוצה בהיתר על עגלתו יגיש בקשה בכתב לראש הרשות המקומית, ימסור פרטים מלאים ונכונים, בצירוף אישור מאת רופא וטרינרי שאושר על ידי ראש הרשות המקומית על מצבה הגופני התקין של הבהמה או הבהמות, ומסמכים כפי שידרוש ראש הרשות המקומית, וישיב נכונה על כל שאלה שיישאל על ידיו.

הבאת עגלה לבדיקה

- (א) המבקש היתר יביא את העגלה למשרד הרשות המקומית או למקום אחר שיורה ראש הרשות המקומית ובמועד שיורה.
(ב) העגלה תיבדק ותיבחן על ידי בוהן כדי לברר אם נתקיימו בה כל הוראות חוק עזר זה ואם היא ראויה לשימוש.

מתן היתר

- (א) לא יינתן היתר אלא לאחר שהמבקש המציא תעודה מאת בוהן המאשרת שהעגלה שעליה מבוקש ההיתר נבדקה על ידיו ונמצאת ראויה לשימוש.

- (ב) מתן היתר או סירוב לתיתו, קביעת תנאי נתינתו, התלייתו וביטולו מסורים לשיקול דעתו של ראש הרשות המקומית.
- (ג) ניתן היתר, יחתים ראש הרשות המקומית את ההיתר בחותמת כשירות לתנועה.
- (ד) לא ישתמש אדם בעגלה באופן השונה מן השימוש הנקוב בהיתר.

פקיעת היתר

6. היתר יפקע ביום 31 בדצמבר שלאחר תאריך נתינתו.

אגרת היתר

7. (א) בעד כל היתר תשולם למועצה אגרה בסך 5 לירות, אולם אם ניתן ההיתר אחרי 30 ביוני, תשולם בעד מחצית האגרה בלבד.
- (ב) ראש הרשות המקומית רשאי לפטור מבקש היתר מתשלום האגרה לפי סעיף קטן (א) בהתחשב במצבו הכלכלי.

פרק שלישי: מבנה העגלה

סימן א': מצב העגלה והפיקוח על תקינותה

תקינות העגלה

8. עגלה וכל החלקים, האבזורים והציוד המורכבים עליה או המותקנים בה יהיו בכל עת במצב תקין, ובמצב שאין בו כדי לגרום נזק או סכנה לנמצאים עליה, בתוכה או על ידה, או לעוברי דרך או לרכוש.

הזמנה

9. (א) בוחן וכן שוטר רשאים בכל עת להזמין לבדיקה וכן לבדוק כל עגלה.
- (ב) בעליה או מחזיקה של העגלה שהוזמן כאמור יביאנה לבדיקה במקום ובמועד שנקבעו בהזמנה.

הודעת אי-שימוש

10. (א) סבור בוחן או שוטר כי לא נתמלאו בעגלה הוראות חוק עזר זה, או שהעגלה עלולה לסכן את התנועה, ימסור לנהג בה הודעה (להלן - הודעת אי-שימוש) בה יפורטו הפגמים בעגלה, יסיר מן העגלה את לוחית-הזיהוי ויודיע על כך לראש הרשות המקומית ויעביר אליו את לוחית-הזיהוי ואת ההיתר שניתן לו על ידי הנהג לפי דרישתו.
- (ב) מי שנמסרה לו הודעת אי-שימוש, לא ישתמש בעגלה שעליה נמסרה ההודעה אלא לשם תיקון הפגמים שפורטו בה וכן לשם הבאתה לרשות המקומית לעריכת בדיקה נוספת.
- (ג) עגלה שנמסרת עליה הודעת אי-שימוש לא ישתמש בה מחזיקה או נהגה או מי שבידו השליטה עליה אלא לצרכים האמורים בסעיף קטן (ב) אף אם ההודעה לא נמסרה לידיו.
- (ד) נוכח הבוחן על פי בדיקה נוספת כי הפגמים שפורטו בהודעת אי-שימוש תוקנו, יבטל את הודעת אי-השימוש ויחזיר את ההיתר ואת לוחית-הזיהוי.

סימן ב': מבנה העגלה

בלמים בעגלה שמשקל מטענה עולה על 500 ק"ג

11. בעגלה שמשקל מטענה עולה על 500 ק"ג תותקן לפחות מערכת בלמים אחת המופעלת על שני גלגלי העגלה המורכבים על סרן אחד והמאפשרת האטה והחזקת העגלה במצב בלימה בכל דרך.

בלמים בעגלה אחרת

12. בעגלה שהוראות סעיף 11 לא חלות עליה תותקן מערכת בלמים אחת המופעלת ישירות על גלגל אחד המורכב על סרן אחד של העגלה והמאפשרת האטה והחזקת העגלה במצב בלימה בכל דרך.

רוחב כולל

13. הרוחב הכולל של עגלה לא יעלה על 2.00 מטר.

גובה כולל

14. הגובה הכולל של עגלה לא יעלה על 3.00 מטר, ובלבד שהגובה מן פני הקרקע ועד לתחתית העגלה לא יעלה על 1.20 מטר.

אורך כולל

15. אורך כולל של עגלה לא יעלה -

(1) בעגלה בעלת סרן אחד על 3.00 מטר;

(2) בעגלה בעלת 2 סרנים על 5.00 מטר.

מרחק

16. המרחק בין מרכז הסרן עד לקצה האחורי של מרכב העגלה -
(1) בעגלה בעלת ציר אחד יהיה 45% מהאורך הכולל של המרכב או המשטח או השטח המיועד למטען;
(2) בעגלה בעלת 2 צירים לא יעלה על 50% המרחק בין הצירים של העגלה.

מערכת היגוי

17. בעגלה תותקן מערכת היגוי תקינה המאפשרת הפנייתה בזווית של 45° לפחות והחזרתה המיידית בקלות, מהירות ובטיחות.

חיבור

18. בעגלה הרתומה לבהמה אחת יותקן ייצול חיבור אחד ושני ייצולי היגוי שיעמדו בעומס הסחיבה, הדחיפה והטלטולים של העגלה, בכל תנאי הדרך. בעגלה הרתומה לשתי בהמות יותקנו שני ייצולי חיבור וייצול היגוי אחד.

ייצול חיבור

19. ייצול החיבור יהא עשוי ממוט ברזל או עץ חלק, ובלבד שמוט העץ לא יהיה מורכב משני חלקים או יותר.

גלגלים

20. בעגלה יותקנו גלגלים תקינים אשר יוכלו לשאת את משקלה הכולל המותר.

אופנים בגלגלים

21. בגלגלי העגלה יותקנו אופנים מעץ, מברזל או מפלדה, בעלי נקבים המותאמים בקוטרם לברגים ולאומים המשמשים לחיבור האופנים לסרן. אופני עץ יהיו בעלי חישוקי ברזל, פלדה או גומי מוקשה. על אופני ברזל יורכבו צמיגים מגומי מוקשה או פנאומטיים.

הרתמה

22. המושכות ייעשו מחומר אשר יעמוד בפני עומס הסחיבה. חלקי הרתמה והמושכות הבאים במגע עם עור הבהמה לא יחבלו בה.

התקנת פנס

23. (א) בעגלה יותקן בצדה השמאלי פנס חשמלי או פנס רוח אחד לפחות, ובהיותה בדרך יפיץ אור בצבע לבן קדימה ואור בצבע אדום אחורה בזמן תאורה שאורו ייראה למרחק של 100 מטרים לפחות.
(ב) הפנס כאמור בסעיף קטן (א), יותקן בגובה של לא פחות מ-40 ס"מ ולא יותר מ-120 ס"מ מפני הקרקע.

מחזירורים

24. (א) בעגלה יותקנו בחלק האחורי שני מחזירורים בצבע אדום, כל מחזירור במרחק שווה מדופן העגלה שבצדה ושלא יעלו על 40 ס"מ ובגובה של לפחות 40 ס"מ מן פני הקרקע ולא יותר מ-80 ס"מ; הותקן בעגלה מחזירור מלבני, יהיה שטחו 20 ס"מ מרובעים לפחות; הותקן מחזירור עגול יהיה קטרו 5 ס"מ לפחות. שני המחזירורים יהיו במצב תקין ונקי בכל עת.
(ב) בעגלה שאין לה דפנות יותקנו המחזירורים על הסרן האחורי, ובלבד שהמרחקים, צבעם וגדלם יהיו בהתאם לאמור בסעיף זה.
(ג) לא יותקן בעגלה מחזירור אלא מסוג שאושר על ידי ראש הרשות המקומית.

נעלי בטחון

25. בעגלה שמשקל מטענה עולה על 500 ק"ג יימצאו שתי נעלי בטחון המאפשרות השארתה של העגלה, כשהיא עמוסה, במצב בלימה בכל תנאי הדרך כשהבלמים אינם מופעלים.

משקל כולל מותר

26. לא יעלה משקל המטען של עגלה על המשקל שצויין לצדה להלן:
(1) בעגלה בעלת סרן אחד הרתומה לסוס או פרדה - 500 ק"ג;
(2) בעגלה בעלת סרן אחד או שני סרנים הרתומה לחמור אחד או לשני חמורים - 250 ק"ג;
(3) בעגלה בעלת 2 סרנים הרתומה לסוס או פרדה - 500 ק"ג;
(4) בעגלה בעלת 2 סרנים הרתומה לשני סוסים או לשתי פרדות - 1000 ק"ג.

הובלת מטען

27. לא יוביל אדם מטען בעגלה ולא יניח לאחר להובילו כאמור אלא אם -

- (1) המטען מסודר באופן המאפשר הובלתו בבטיחות;
- (2) המטען קשור ומחוזק היטב באופן שלא יישמט וקישוריו לא יתרופפו;
- (3) חלוקת משקל המטען על העגלה ויסודרו מאפשרים הובלתו בבטיחות;
- (4) המטען מסודר באופן שלא יסתיר את המחזירורים, את לוחית-הזיהוי ואת הפנס;
- (5) המטען מסודר באופן שאינו חורג -
 - (א) מחוץ לדפנות הצדדים של העגלה;
 - (ב) מחוץ לקרקעית העגלה;
 - (ג) יותר ממטר אחד מחוץ לחלק האחורי ביותר של העגלה;
 - (ד) מחוץ לדופן הקדמי של העגלה.

סימון מטען חורג

28. היה מטען חורג מחוץ לחלק האחורי ביותר של העגלה יסמן המוביל את המטען כדלקמן:
- (1) שלא בזמן התאורה - על ידי דגל אדום פרוש בקצה החורג של המטען;
 - (2) בזמן התאורה - על ידי אור אדום או מחזירור אדום בקצה האחורי של המטען בגודל שנקבע בסעיף 24(א).

היתר לעגלה שמידותיה ומשקלה עולים על הקבוע

29. ראש הרשות המקומית רשאי להיתר, לאחר התייעצות עם רשות הרישוי, בתנאים או ללא תנאים, שימוש בעגלה אשר מידותיה או משקל מטענה עולים על הקבוע בסימן זה.

סימן ג': שינוי מבנה

שינוי מבנה

30. לא ישנה אדם מבנה של עגלה אלא לפי היתר בכתב מאת ראש הרשות המקומית ובהתאם לתנאי ההיתר.

רישום השינוי בהיתר

31. לא ישתמש אדם בעגלה שניתן עליה היתר שינוי המבנה לפי סעיף 30 אלא לאחר שנרשם השינוי בהיתר שניתן לפי סעיף 5.

פרק רביעי: לוחית-זיהוי

מתן לוחית-זיהוי

32. (א) ראש הרשות המקומית יתן לכל בעל היתר לוחית-זיהוי וכן יחליף כל לוחית-זיהוי משומשת או פגומה בחדשה.
- (ב) לוחית-הזיהוי תהיה בצבע לבן ועל הלוחית יירשם בצבע שחור המספר הסידורי של ההיתר, שמו ומענו של בעל העגלה. גודל הלוחית יהיה 40X20 ס"מ. הלוחית תותקן בחלק האחורי של העגלה או בצד הימני במקום בולט ונראה לעין, ותהא במצב נקי ותקיין בכל עת.
- (ג) בעד כל לוחית-זיהוי תשולם לקופת הרשות המקומית אגרה בסך שתי לירות.

לוחית-זיהוי

33. כל עגלה תשא עליה בגובה ובצורה הנראים לעין לוחית-זיהוי שניתנה על ידי ראש הרשות המקומית.

הסרת לוחית-הזיהוי

34. לא יסיר אדם לוחית-זיהוי מעגלה אלא לשם החלפתה או לשם מסירתה לראש הרשות המקומית; לא יוסף אדם על הסימנים והמספרים שבה ולא ישנה בהם דבר, לא יחספס את צבעה וכל סימן או מספר שעליה ולא ישחית אותה בכל צורה שהיא.

פרק חמישי: החזקת היתר ושינויים בו

חובת החזקת היתר

35. לא ינהג אדם עגלה אלא אם נמצא אתו היתר ומותקנת בה לוחית-זיהוי.

הצגת היתר

36. הנהוג בעגלה יציג את ההיתר לכל בוחן או שוטר לפי דרישתו.

חובה למילוי תנאי היתר

37. מי שניתן לו היתר, חייב למלא אחרי התנאים או ההגבלות הכלולים בו ולא ישתמש אדם בעגלה אלא בהתאם להיתר ולתנאים כאמור.

איסור שינוי בהיתר

38. לא ישנה אדם שאינו מוסמך לכך פרט בהיתר על ידי כתב יד, שרטוט, מחיקה, טשטוש, הוספה או בכל אופן אחר ולא יחזיק היתר שיש בו שינוי כאמור.

כפל היתר

39. (א) אבד היתר או הושחת או טושטש, רשאי ראש הרשות המקומית לתת, לפי בקשת בעליו או מחזיקו, כפל ממנו לאחר ששוכנע באמיתות הבקשה.
(ב) מצא בעל ההיתר את ההיתר המקורי לאחר שקיבל כפל כאמור, יחזיר את הכפל לראש הרשות המקומית.

פרק ששי: הוראות שונות

פטור

40. ראש הרשות המקומית רשאי לאחר התייעצות עם רשות הרישוי לפטור עגלה מהוראות הפרק השלישי, כולן או מקצתן, והוא רשאי לגבי עגלה מסויימת להוסיף על הוראות הפרק האמור, אם לפי שיקול דעתו נחוץ הדבר לבטיחות התנועה ולמניעת תאונות או לזרימת התנועה או להבטחת השימוש בעגלה.

הטלת אחריות

41. לא נקבע בחוק עזר זה על מי מוטלת חובה מסויימת, יראוה כמוטלת על נהגה של עגלה, על בעל ההיתר, על בעל העגלה ועל המחזיק בה.

ענשים

42. העובר על הוראה מהוראות חוק עזר זה, דינו - קנס 500 לירות, ובמקרה של עבירה נמשכת, דינו - קנס נוסף 10 לירות לכל יום שבו נמשכת העבירה לאחר שנמסרה לו עליה הודעה בכתב מאת ראש הרשות המקומית או לאחר הרשעתו.

השם

43. לחוק עזר זה ייקרא "חוק עזר למזכרת-בתיא (עגלות)", תש"ל1969-".

נתאשר.

י"ג בתשרי תש"ל (25 בספטמבר 1969)

עמנואל הלזנר
ראש המועצה המקומית
מזכרת-בתיא

אני מסכים.

חיים משה שפירא
שר הפנים

משה כרמל
שר התחבורה